

Część graczy, szczególnie na początku swojej drogi brydżowej, nie dostrzega różnic pomiędzy sposobem gry w turnieju na zapis maksymalny i na zapis meczowy. Wydaje im się bowiem, że grać trzeba po prostu dobrze.

W zasadzie trudno się z tym nie zgodzić, ale... Grać należy przede wszystkim skutecznie, tzn. grać tak, aby możliwie często wygrywać. W sumie przecież taki jest cel gry.

O co więc chodzi? Na co jeszcze powinniśmy zwracać uwagę stając do rywalizacji w zawodach brydża porównawczego?

* * * * *

Postaramy się sformułować przesłanki do określonych zachowań w tych dwóch sytuacjach, czyli określić elementy wyboru optymalnej taktyki w konkurencji gry na zapis maksymalny i na zapis meczowy. Dodamy do tego jeszcze grę na zapis Pattona, którą osobiście bardzo bardzo lubię i żałuję, że tak rzadko tego typu konkurencje są organizowane.

* * * * *

Na wstępie warto zdać sobie sprawę z tego, czym w ogóle jest taktyka w brydżu?

W tym celu przytoczę definicję, którą zaczerpnąłem z książki znakomitego teoretyka Zbigniewa Szuriga p.t. "Taktyka w meczu brydżowym", wydanej blisko 40 lat temu:

Taktyka to proces podejmowania decyzji w warunkach ryzyka.

Ryzyko determinuje zatem określone wybory. Z kolei skalę ryzyka określa prawdopodobieństwo.

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

Za najważniejszą składową procesu podejmowania decyzji w grze ekspert ów uznał wyznaczenie prawdopodobieństwa, że występuje określony układ kart, a umiejętność oceny tego właśnie elementu gry za podstawową umiejętność taktyczną.

Istnieją jednak i inne obszary podejmowania decyzji w warunkach niepewności, które - choć w mniejszym stopniu - mają wpływ na uzyskiwane przez graczy wyniki.

W niniejszym tekście skupiamy się na tym, jak system obliczania wyników w danej konkurencji wpływa na proces podejmowania decyzji - w sferze licytacji i rozgrywki.

* * * * *

Zapis Maksymalny

Charakteryzuje go to, że abstrahuje od wielkości różnic pomiędzy poszczególnymi zapisami w rozdaniu. O wyniku w tej punktacji decyduje najmniejsza nawet różnica zapisu w stosunku do zapisów osiągniętych przez innych graczy. Ocena wyniku dokonywana jest w kategorii: równy/lepszy/gorszy, nieważne o ile.

Podstawowe cechy:

- uzyskanie premii za dograną lub grę ze strefy szlemowej daje korzyść w porównaniu do graczy, którzy nie wylicytowali kontraktu w tej samej strefie;
- przegranie kontraktu zawyżonego, którego ryzyka nie podejmie większość graczy, daje bardzo zły zapis;

- celna kontra bardzo poprawia zapis, a w sytuacjach ewidentnych jej brak daje bardzo zły wynik;
 - w strefie częściówki dążymy do uzyskania zapisu na swoją stronę;
 - założenia są ważne tylko w licytacji dwustronnej (musimy ważyć ryzyka i ew. wynik przy kontrakcie granym przez nas albo przez przeciwników);
 - nadróbka daje korzyść w relacji do graczy grających kontrakty w tej samej strefie i tych, którzy przegrali kontrakty zbyt napięte (wyższe);
 - ze względu na wagę nadróbek obrońcy muszą skupić się na braniu każdej lewy, kosztem szukania niewielkich szans na obłożenie kontraktu;
- jeśli gramy kontrakt nieoptymalny, dający potencjalnie gorszy zapis, niż spodziewamy się, że uzyska większość graczy, uzasadnione jest podjęcie znacznego nawet ryzyka, aby go poprawić;

Przykładowo, gdy grając 4♠ na 7 atutach widzimy, że na BA bierze się tyle samo lew. Możemy się zatem spodziewać bardzo złego wyniku (np. ~20%). Jeśli znajdziemy 11. lewę, to bardzo poprawimy swój rezultat (np. ~80%)! Spodziewany zysk jest duży (+60%), a wielkość ewentualnej straty niewielka (-20%). W takiej sytuacji uzasadnione jest więc całkiem spore ryzyko.

- w sytuacji przedpartyjnej wpadki kosztują niewiele, dlatego nawet w strefie częściówki licytuje się na granicy -1/-2 stawiając przeciwników w trudnej sytuacji decyzyjnej - kontrować, czy licytować wyżej?

Można sformułować generalną zasadę: skoczna licytacja blokuje, wolniejsza znamionuje siłę, każe brać pod uwagę kontrę na kontrakt przeciwnika. Bardzo przydatne są konwencje typu Lebensohl.

- powyższe uwarunkowania powodują wzrost agresji w licytacji, ograniczenie jej przestrzeni i częste kłopoty z odczytaniem prawdziwych wartości rąk.

Ogólne wytyczne:

- preferencja kolorów starszych i bez atu;
- wejścia do licytacji w założeniach popartyjnych muszą być solidne, odwrotnie w

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

założeniach przedpartyjnych, ale to odbywa się , kosztem precyzji, powoduje niedoszacowanie sił strony broniącej;

- premia za dograną lub szlema (szlemika) nie jest warta znacznego ryzyka;
- obrony na minimalną nawet różnicę zapisu są bardzo opłacalne (np. wpadka za 100 przeciwko 20 =)
- poprzedni warunek "wymusza" znacznie częstsze kontrowanie (pozwolenie przeciwnikom na grę obronną bez kontry przynosi zwykle znaczną stratę),
- w rozgrywce nadržbki mają bardzo duże znaczenie, które może uzasadniać podejmowanie dodatkowego ryzyka nawet nie ugrania kontraktu;
- w obronie należy odbierać swoje lewy, ograniczając ryzyko dania nadržbek rozgrywającemu;
- trzymając strefę dążymy do uzyskania zapisu na swoją stronę;
- o sukcesie w licytacji dwustronnej decydują mechanizmy porozumienia partnerów - kiedy kontrować karnie, a kiedy iść wyżej.

* * * * *

Zapis meczowy (IMP):

Decydujące znaczenie ma skala odchylenia od zapisu na innym stole (w meczu) lub od średniej zapisów na innych stołach (w turnieju par). Zapisy oscylujące w pobliżu średniej nie mają większego znaczenia. Ważny jest więc duży obrót, który robią wygrane ryzykownych kontraktów (najlepiej premiowanych) oraz przegrane (najlepiej przeciwników).

Podstawowe cechy:

- duża premia za wygranę kontraktu w strefie dogranej i szlemowej rekompensuje nawet znaczne ryzyko jakie się z tym może wiązać, ale muszą być sensowne granice tego ryzyka;

Jeżeli po partii zalicytujemy szlemika w kolor starszy, który ma 50% szanse realizacji (np. na

impasie), to wartość oczekiwana tego kontraktu wyniesie $(750+500+180) \times 50\% - 100 \times 50\% - 650 = 15$.

Środkowy składnik tego wyrażenia to wartość przy wpadce bez kontry, a ostatni to zapis, z którego zrezygnowaliśmy licytując wyżej (4/5 w starszy = 11 lew). Jak widać, wartość oczekiwana jest bardzo mała. Jeżeli przeciwnicy postawią kontrę (z czym należy się też liczyć z jakąś dozą prawdopodobieństwa) to wartość ta będzie jeszcze niższa, nawet do -35. Z takimi szansami oscylujemy zatem na samej granicy opłacalności.

Bardzo podobnie będą wyglądały wyliczenia w założeniach przedpartyjnych.

W takiej sytuacji pomocna jest ocena jak się zachowa "sala". Gra w stylu takim, jak większość przeciwników, redukuje co prawda potencjalne zyski ale i ogranicza tego samego rodzaju straty. Przeciwnie, gra przeciw "sali" może nam dostarczyć większych zysków, ale też naraża nas na większe straty.

Graniczne prawdopodobieństwadają, które IMP w dłuższej perspektywie dają pozytywny wynik to: 40% gra końcowa przed partią, 45% gra końcowa po partii oraz 50% szlemik; ale już 36% w przypadku popartyjnego szlema.

- bardzo ważne jest bezpieczeństwo gry; nie warto ryzykować dużego obrotu dla 1 imp;
- napięte obrony nie są opłacalne; przeciwnikom nie musi iść kontrakt, częściej nie pójdą wyżej i zadowolą się pewnym zapisem po swojej stronie;
- kontry niosą duże ryzyko spowodowania dogranej. Kontra na wychodzący kontrakt jest kosztowna, szczególnie jeśli daje premię za dograną;

Kontruując kontrakt końcowy na -1 zyskujemy 50 (1 imp) przed partią, a 100 (3 imp) po partii. Za to premie przeciwników za wygranie kontraktu 4 w starszy z kontrą wyniosą 170 (5 imp) przed partią, a 220 (6 imp) po partii. Kontra taka powinna więc opierać się na zdrowych podstawach. Ale wtedy z kolei zachodzi ryzyko, że spowoduje, iż rozgrywający bardziej zaasekuruje się przed złymi rozkładami i kontrakt może wygrać.

- obrońcy starają się obłożyć kontrakt ponosząc większe ryzyko, nawet kosztem wypuszczenia nadróbek.

Ogólne wytyczne:

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

- wielkość zapisu jest ważna, ale ważymy ją razem z ryzykiem;
- stosunkowo częściej "dopychamy" końcówki oraz chętnie, ale z większą ostrożnością, licytujemy szlemiki i szlemy; ważne też, jak dobrze czujemy się w rozgrywce;

Jeśli rozgrywamy słabo, to w sytuacjach ryzykownych możemy liczyć na dobry zapis grając pasywnie.

- jeśli jesteśmy w dobrym kontrakcie, to najważniejsze jest bezpieczeństwo jego wygrania;
- jeśli kontrakt jest zagrożony, to trzeba szukać każdej szansy, żeby go wygrać;
- nie należy podejmować obron "na ślepo", przeciwnikom nie zawsze idzie końcówka, którą zalicytowali (oni też grają bardziej ryzykownie);
- należy być ostrożnym z kontrowaniem karnie, kontrę wykorzystujemy w większym stopniu na szukanie szas do własnej gry.

* * * * *

Zapis Pattona

Ta metoda obliczania wyników polega na przyznawaniu części punktów za "maksy" i części za saldo, czyli za różnicę zapisów po swojej stronie i po stronie przeciwnika. Zapis za saldo przyznawany jest z kompletu rozdań granych na stole (w turnieju par). Proporcje pomiędzy punktacją za maksy i za saldo mogą być różnie ustalone.

Podstawowe cechy:

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

- ważne są nadróbki;
- ważne są gry premiowane;
- wiele w podziale salda zależy od przydzielonych rozkładów kart (wysokości zapisów);

Jeśli w zestawie jest zbyt wiele układów na zapisy częściowe, to suma zapisów będzie niewielka i łatwo o duże saldo w rozdaniu z grą premiowaną.

Ogólne wytyczne:

- szukać nadróbek, ale nie ryzykować tym przegrania kontraktu, szczególnie premiowanego;
- preferować kontrakty w kolory starsze i bez atu, ale bez dodatkowego ryzyka w grze premiowanej;
- strategię gry modyfikować w zależności od rozwoju sytuacji;

Jeśli np. przegraliśmy grę premiową i spodziewamy się dużej straty na saldzie, to szukajmy odrobienia strat w nadróbkach i kolejnych grach premiowych, nawet kosztem zwiększonego ryzyka.

* * * * *

Jak mogliśmy się przekonać, taktyka gry - w sferze licytacji i rozgrywki - będzie różna, w zależności od konkurencji, w której startujemy.

Jeśli więc chcemy być skuteczni w grze, to musimy brać te elementy pod uwagę.

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

Powinniśmy sobie zdawać sprawę i z tego, że taką samą wiedzę posiada zwykle nasz przeciwnik i ona determinuje również jego taktykę gry. Może to bardzo nam pomóc w ocenie jego zachowań.

Na zakończenie porównanie opisanych wyżej konkurencji.

Aspekt	Zapis maksymalny	Zapis meczowy	Zapis Patoona
założenia	ważne w dwustronnej	zawsze ważne	zawsze ważne
preferencje kolorów	duża	niska	wysoka
nadróbki	bardzo ważne	mało ważne	ważne
bezpieczeństwo	mało ważne	bardzo ważne	ważne
ryzyko dla premii	unika się	podejmuje się	ograniczone
agresja w licytacji			
duża	niska		
umiarkowana			
kontrowanie	częste	rzadkie	umiarkowane

* * * * *

Zobacz również:

[Jakie szanse takie wyniki](#)

[Turniejowe szlemy](#)

Trochę taktyki

Wpisany przez januus

sobota, 17 listopada 2012 23:00 - Poprawiony wtorek, 06 lutego 2018 12:22

{jcomments on}